

REVISTA
DE LA
CÀMARA AGRÍCOLA OFICIAL
DEL
VALLÈS

Aquesta Revista se reparteix de franch entre tots els socis de la Càmera.

Pera els que no siguin socis, el preu de subscripció es de cinch pessetas l' any.

Se publica al menos una vegada al mes y sempre que la seva aparició sigui convenient.

No té número fixo de planas. Dels treballs firmats, no se'n fa solidaria la Revista.

Els originals no's retornan.

De todas las obras que 's reben, se 'n dona compte á judici de la Direcció.

Els anuncis, á preus convencionals.

DIRECCIÓ Y ADMINISTRACIÓ

Secció 3.ª de la Càmera Agrícola Oficial del Vallès

GRANOLLERS

Ofertas y demandas

Aquesta Revista contindrà la present Secció, al objecte de que tots els socis de la Càmera hi puguin posar anuncis de compra ó venda de productes agrícols, bestiar, fincas y tot lo referent á agricultura.

Pera anunciar en aquesta Secció, s' ha de ser soci de nostra Càmera; l' anunci per cada inserció, val á rahó de 25 céntims la ratlla.

Informes y encárrechs, á la Secció 3.ª de la Càmera.

OFERTAS

—Gavia de prempsa en molt bon estat.

—Cavall pera tartana de 3 1/2 anys y de 7 3/4 pams d' alsada.

DEMANDAS

—Se desitja un camp pera arrendament de duas cuarteras; te de ser aprop de Granollers.

—Lisol. Els que 'n necessitin en trobaran á la Càmera á 2'50 pesetas el pot d' un Kg.

—Se necessita una báscula venturera, com mes grossa millor. Informes á la Càmera.

TALLER D' ENCUADERNACIONES

Además de la encuadernació de llibres desde 'ls mes antichs als mes moderns, se fan tota classe de trevalls que dita industria abarca; y son: *Petacas, Targeters, Carpetas, Bades de lujo y economichs, Papereras, Estutjos y Mostraris* pera tota classe d' industrias, *Caixas de cartró* pera tota classe d' industrias, y en especial de las de lujo pera regalos.

Llibres de contabilitat, se fan als rallats dels models que s' encarreguin.

Llibrería y Objectes d' Escriptori

DE JOSEPH XIRAU

Carrer de Sant Roch, 4.—GRANOLLERS

REVISTA

DE LA

CÀMARA AGRÍCOLA OFICIAL

DEL VALLÈS

SUMARI: La pluja artificial.—Federació Agrícola Catalana.—Informe Aranzelari.—Entrega d' un premi.—*Secció Bibliogràfica*: El pan y el trigo en el problema de las subsistencias; Resumen de ensayos.—VIII Congrés de la Federació.—Els que tenen boscos y els que no 'n tenen.—*Crònica*.—*Varietats*.

La pluja artificial

S' ha publicat un llibret que es un gran llibre. L' ha editat l' Institut Agricol Catalá de Sant Isidro, iniciant ab ell una «Biblioteca Agrícola» que apareixerá sempre que hi hagi alguna obra que l' Institut consideri de merits especials pera publicarse, idea per demés lloable que devem agrair tots els agricultors.

El llibret á que 'ns referim, l' ha escrit un distingit soci de la nostra Càmera, D. Dionís Puig, de Granollers, y se titula: «La sequía en España y sus causas.»

La conclusió pràctica á que arriba el senyor Puig, es la possibilitat de lograr la pluja artificial, trobantse l'admósfera en determinadas circumstàncias.

El tema com se veu es d' un gran interés, tant que, resolentse satisfactoriament, tindriam donat el primer pas pera la redempció agrícola.

Als Poders Públichs toca en primer terme donar medis pera la realisació del projecte; tots els agricultors deuen interessarse també pera que s' arrivi á la finalitat que personas tant entesas com el senyor Puig persegueixen.

Nosaltres per avuy, satisfent la curiositat dels nostres lectors, pu-

blicarém alguns fragments de la obra del senyor Puig, donant abans una idea general de la mateixa.

Estudia de primer el regim climatologicich en general, fentne després aplicacions á Espanya. Estableix teorías del tot originals sobre els fenomens de la evaporació del'aigua y de la ebullició, sobre la formació de les boiras y las causas que determinan la pluja natural, fonamentanse en aquestas teorías pera explicar la possibilitat de la pluja artificial.

El regim climatologicich d' Espanya, tan desastrós com es, pot modificarse, diu el senyor Puig, comptant ab dos factors més, además del de la pluja artificial, que son l'arbrat y las superficies d'evaporació. Demuestra l' autor els grans beneficis que podrian obtenirse atenent als dos factors esmentats, en virtut dels que s' anul·laria el mecanisme de pendents barométricas tan desastrós pera Espanya, plovent ab mes facilitat que no pas avuy.

Per quant aixó no bastés, hi ha el recurs de produir la pluja artificialment.

Comensa el senyor Puig per sentar fets indubtables, aixó es, que molts cops després de grans batallas ha plogut: fet que evidentment demostra la eficacia de las canonadas. Després de citar multitud de casos, entra el senyor Puig al punt prácticich del problema.

Copiem alguns fragments:

España y la lluvia artificial.—Ateniéndonos á nuestra Nación, expondremos sus condiciones meteorológicas, y proceso á seguir para la obtención de la lluvia artificial, sin perjuicio de intentarse después con otras situaciones climatológicas.

La auto-discusión de millares de cartas meteorológicas de Europa, publicadas por la oficina central de París, en combinació con el estado diario que publica la *Gaceta de Madrid*, nos han enseñado que en España, durante el verano, las líneas de propagación normal de los centros tempestuosos, obedecen á tres sistemas de invasión, uno al norte de la Península, otro casi al centro, y otro al mediodía.

El sistema del norte da paso á las masas de vapor de agua, que desde el Atlántico y pasando por las tierras de Galicia, van á parar al Cantábrico ó sobre el Pirineo.

El sistema central presenta tres líneas de invasión: una que desde el Atlántico recorre las tierras de Salamanca, Segovia y Soria hasta Huesca, dirigiéndose hacia los golfos de León y Génova; otra que llegando á las regiones al norte de Cáceres, se dirige á tierras del Escorial, cuenca del Jalón, Ebro é invade Cataluña hasta penetrar en el mar; y otra que desde el mismo Atlántico, recorre las provincias de Toledo, Cuenca y Teruel penetrando en el mismo mar.

El sistema meridional presenta dos líneas de invasión normal, que desde el Atlántico vierten el vapor de agua sobre el Mediterráneo, pasando por las tierras de Andalucía.

Las pruebas deberían hacerse en la línea de invasión del Escorial, que es la media de las tres, que componen el sistema central, por ser en ella más probable una invasión y tener más amplitud la placa continental, demostrativo de que si en ella se logra la lluvia artificial, mejor se lograría en el sistema meridional, cuyas tierras son más cercanas á los mares, y por ello más fácil establecer pendientes que llegasen hasta los mismos.

Emplazamiento de las estaciones de explosión.—Las estaciones de tiro serian tres: una en la comarca de Coria, riberas del Alagón; otra en la zona del Escorial, y otra en Mequinenza.

Cada estación consistiría en una circunferencia de un kilómetro de diámetro, presentando las baterías tres círculos concéntricos y produciéndose las explosiones de un solo golpe, y uniformemente, desde el suelo á las alturas, de modo que todas las fuerzas explosivas actuasen en un solo momento, á fin de lograr el vacío mecánico pretendido.

A los cinco minutos, restablecido el equilibrio alterado, otra descarga, y seguidamente otras, hasta constituir por acumulación de vapor de agua, un buzón atmosférico ó depresión barométrica.

Los agentes productores de las explosiones serian: en la superficie del suelo de la estación de tiro, petardos de dinamita y pólvora de mina, alternando con cañones granifugos de doble cámara rotatoria, con una carga de 200 gramos de pólvora de mina, cebada con la de caza: á distintas alturas de antenas plantadas en la tierra se colocarían cartuchos con un kilogramo de ácido picrico en polvo, ó cristales muy finos, cuya carga iría dentro de un saco de papel fuerte, bañado previamente con parafina: más arriba una batería de cien cometas de tela, que elevarían cartuchos de dinamita y pólvora de mina; y por último, á unos 800 metros de altura, los globos, como en las experiencias de Drenforth.

Funcionamiento de las estaciones de explosión.—Las tres estaciones de tiro, deberían estar unidas telegráficamente con la Oficina central meteorológica de Madrid, á la que cada hora telegrafiarán el peso del aire por medio de barómetros mercuriales con las correcciones debidas por altura, temperatura y capilaridad. Como la oficina central recibe dos veces al día telegramas meteorológicos de toda España, y por desgracia no más que de una parte de Europa, y aun sin plan racional; formaría una carta gráfica continua de la dinámica atmosférica, acotando las variantes de peso dadas por las estaciones de explosión, relacionándolas con las indicaciones de la capital.

De este modo la oficina central con conocimiento del estado meteorológico general, podría avisar á las estaciones de tiro, la llegada de las áreas de baja presión á las costas de Portugal, y además avisarles que no disparasen, aun cuando registrasen descenso barométrico, si sobre el Cantábrico, mediodía de Francia ó Medi-

terráneo norte. se presentasen centros ciclónicos profundos, de los que formasen parte las estaciones de tiro; á no ser que la inflexión de las isobaras del sistema en acción, hiciese presumir el nacimiento de un tornado, ó segmento ciclónico, sobre la placa peninsular.

Régimen especial de las estaciones de tiro.—Fuera el caso de aviso desde la oficina central de Madrid, las tres estaciones dispararían independientemente una de otra, cuando el barómetro desde el peso de 761^m continuara descendiendo.

Las descargas se ajustarían á las indicaciones dadas por una veleta de ruedas, situada en la punta de una antena, fuera de todo remolino del viento.

Conocido escrupulosamente el primer rumbo de viento, las descargas que se hiciesen y su utilidad podrían deducirse de los siguientes principios:

Viento de rumbo SE. Es un viento correo: atención.

Viento de rumbo S. El barómetro baja y la temperatura sube: descargas, que redoblarán al rolar el viento al rumbo SO. y luego al O., y cesando cualquiera que sea el resultado, al saltar el viento al NO. y N.

Viento de rumbo O. Descargas continuadas que cesarán al saltar el viento al NO.

Vientos de rumbo NO. ó N. Al registrar cualquiera estación vientos de rumbos NO. ó N. como primeros, no dispararán nunca, por hallarse situado el centro acumulador al oriente de la estación.

Viento de rumbo E. La temperatura queda estacionaria, ó baja, y en ambos casos la columna mercurial descende: descargas que serán más rápidas si el viento rola al rumbo NE.

Indicios para deducir de la veleta.—Los elementos indiciarios, para deducir del viento la distancia del centro acumulador, son los siguientes:

El viento persiste en un rumbo determinado: el centro está lejos.

El viento salta, y la veleta oscila: el centro se acerca.

El viento salta rápidamente: el centro está más cerca.

La veleta describe remolinos: el observador se halla en el centro.

Identificación ciclónica.—El conocimiento de la situación de una estación de tiro, con relación al centro acumulador, se deducirá de los siguientes principios:

Primero.—Vuelve la espalda al viento: á la izquierda se halla el centro ciclónico, bajo cuya acción sopla el viento que se observa.

Segundo.—Soplan vientos de rumbos S. SO. y O.: la estación de tiro queda en latitud geográfica inferior á la del centro tempestuoso.

Tercero.—Sopla viento de rumbo E. ó NE.: la estación queda en latitud superior á la del centro.

Federació Agrícola Catalana

Hi havia la nombrosa concurrència de costum á la reunió d' aquet mes, essent sens dubte la Càmera Agrícola del Vallés la Corporació que hi tenia més associats, donchs hi havia els senyors Draper, Nualart, Dachs, Torras, Rovira de Villar, Ros y Maspons.

Se va tractar de lo següent:

Unió Agraria Espanyola. — Se va llegir una comunicació del senyor Comte de Retamoso, fant saber que havia sigut nomenat president de l'Unió Agraria Espanyola, entitat formada per totes las Federacions Agrícolas d'Espanya. Al mateix temps el comunicant envia á la Federació un nou Reglament de l'Unió, en el que, entre altrás modificacions, hi há la de que las Federacions unidas deurán nomenar un vocal ab residencia á Madrid que las representi dintra l'Unió.

El president de la Federació, senyor Soler y March, explicá que havia conferit poders al president de la Federació de Llevant (Valencia) pera el nomenament de president de l'Unió Agraria, pero que no havia autorisat á ningú pera la reforma del Reglament.

En conseqüència, s'acordá oficiar al Comte de Retamoso, manifestantli que la Federació acceptava ab molt gust la seva presidencia en l'Unió, pero que no podia acceptar el nou Reglament, donchs calia que la Federació hagués sigut consultada, en quin cas s' hauria oposat á las reformas introduidas, perque ab ellas se cau en els vicis centralistas de sempre, vulnerantse l'idea en que s'inspiraren els organitzadors de l'Unió Agraria.

Aquet loable y digne acort el va pendre la Federació per unanimitat y ab la major decisió per part de tots els concurrents.

Consell Superior d' Agricultura. — La presidencia va manifestar que ab tot y fer dos ó tres mesos que s'han nomenat els tres vocals del Consell Superior d'Agricultura representants de las Federacions, malgrat las gestions practicadas pera que 's fessin públichs els noms dels elegits, encara no ha pogut lograrho, afegint el senyor Soler que insistiria pera que 's complís ab tal formalitat.

Sembla que 'ls vocals elegits no son del gust dels que á Madrid remenan las cireras.

Reforma aranzelaria. — Se doná compte d'unas bases sobre reforma aranzelaria que per encàrrech de la Federació han formulat els senyors Zulueta, Segarra y Maspons.

Després d' algunas observacions dels senyors Fontana, Raventós, Vidal, Marqués de Camps y Vidiella s'aprovaren aquestas bases, que defensá eloqüentment el senyor Zulueta, incluintshi una altra Base pera recullir els desitjos de la Càmera Agrícola de Tortosa respecte á la introducció de materias oleaginosas que perjudican als olis del país.

Altres assumptos. — Entre molts altres assumptos de que va tractarse, s'acordá haver vist ab molt gust el nomenament del president del Institut senyor Girona pera el càrrech de representant d'Espanya al Congrés Internacional de Roma.

El senyor Zulueta exposà las gestions que havia fet á Madrid y els falaguers resultats que havia obtingut pera que's nomeni una comissió técnica al objecte d'estudiar la eficacia dels canons y dels cohets granifuchs, obtenint aixís mateix bonas promesas pera que, en el cas de que'l dictamen sigui favorable, se puguin obtenir en condicions beneficiosas els aparells que se recomanin y els explosius que pera aquells se necessitin.

Varen quedar pera estudiarse altrás proposicions en reunions successivas.

Informe Aranzelari

Publiquém á continuació la opinió de la *Federació Agrícola Catalana Balear*, respecte á aranzels, qual opinió ha sigut comunicada á la premsa y á las corporacions de la Federació:

«Els infrascrits, nomenats per la *Federació Agrícola Catalana Balear* pera que dictaminessin sobre els principals punts de mira que en relació á la Agricultura s'han de tenir en compte al procedir á la Revisió Aranzelaria, després d'estudiar l'assumpto, procurant armonisar els interessos de las diversas fonts de producció del país y recullint las aspiracions contingudas en els pochos informes y documents emanats de las associacions de la *Federació*, opinan que deuben tenirse presents els principis y que deurian introduirse las reformas que á continuació s'expressan:

I. Ha de presidir en tota la obra de la Revisió Aranzelaria el intent de que, essent indubitable que l'Agricultura se troba en estat de naixensa, lo menos que pot demanarse, es que per ella y per la industria hi hagi igualtat de Duana, equiparantse per tant, en quant al régim protector, els productes industrials ab els agrícols.

II. S'imposa una mes detallada especificació de las partidas del Aranzel, augmentantse 'l número d'ellas.

III. *Bestiar*. S'ha d'establir una nova classificació de partidas pera 'l bestiar atenant al seu valor, per la edat y altrás condicions.

IV. *Fruitas*. Mes divisió de partidas tambe s'imposa en lo que fa referencia á las frutas, classificantlas en relació al diferent valor que tenen, al objecte de fer mes equitatiu l'impost ab que se las gravi.

V. *Avellana*. Aument dels drets d'importació de la avellana pera evitar la sofisticació que 's fa de la del país, en detriment del seu preu y del seu crédit.

VI. *Fécula*. Cal dispensar una forta protecció á la industria de las féculas, equiparantlas als midons y féculas alimenticias.

VII *Alcohols*. Elevació dels drets aranzelaris á las primeras materias industrials del alcohol, fins á trobar la equivalencia ab el producte elaborat.

VIII. *Suro*. Imposició d'un dret sufficient d'exportació sobre 'l suro en pana pera contrarestar la protecció que dispensan al producte elaborat las nacions impor-

tadoras mentrestant no s'arribi á la unió liatina als efectes de protegir la industria nacional.

IX. *Adobs y primeras materias.* Aplicació als adobs y primeras materias d'un dret de registre molt reduhit, que no sigui en cap cas superior al 5 per 100.

X. *Ossos.* Gravar ab un dret d'exportació els ossos, al objecte d'evitar la considerable surtida que n'hi ha y protegir la industria del país.

XI. *Sustancias oleaginosas.* El dret d'importació que s'imposi sobre sustancias y llevors oleaginosas será tant mes crescut en quant ab aquestas materias hagi de sortirne perjudicada la producció olivarera.

XII. *Maquinaria.* Equiparar la protecció que 's dispensi á la maquinaria agrícola ab la de las demás industrias.

Els Ponents: *Joseph Zulueta, Ferrán de Sagarra, J. Maspons y Camarasa.*

La *Federació Agrícola Catalana Balear* en sessió del dia 2 de Maig ha aprovat el precedent dictamen, acordant practicar las gestions oportunas y necessarias pera que 'l criteri de la Federació pugui prevaleixe dintre la Comissió Aranzelaria,

Barcelona 2 Maig 1905.—El President, *Leonci Soler y March.*

Entrega d' un premi

El dia 4 de Maig va donarse cima á una hermosa iniciativa eixida de la nostra Càmera, seguida de una serie de gestions que indubtablement pot assegurar-se que honran en gran manera á tots quants hi han pres part.

Relatats quedan en aquesta *Revista* els actes y els acorts á que varen donar lloch aquellas escandalosas cremas de pallers, pahissas, garberas y boscos que hi va haver á l' any 1903; sapigut es que entre altres acorts, se va pendre el de oferir un premi en metálich al qui descobris al autor ó autors dels incendis, y que una Comissió quedá encarregada de portar á la práctica tots els acorts presos.

Aquesta Comissió, fetas las oportunas diligencias, va determinar entregar l' indicat premi el dia 4 de Maig, y al efecte convocá pera las 10 del matí del referit dia al guanyador del premi D. Joan Durán, als Alcaldes y representants dels Ajuntaments que havian pres part á la suscripció y als individus de la Junta y demás socis de la Càmera Agrícola.

Molts varen ser els que varen acudir á la nostra casa social, qu' era el lloch de la cita. El nostre benvolgut President feu una lleugera ressenya de lo ocorregut, y doná lectura á la Memoria que copiém més avall y de la que se n' ha fet un tiratje apart pera que la coneuguin els que no posseheixin la nostra *Revista*.

Seguidament s' entregá la quantitat recaudada al senyor Durán, el qui firmá el rebut que va al final de la Memoria y pronunciá sentidas paraulas d' agrahiment per la Càmera y Ajuntaments que habian contribuít a fer el premi.

La Comissió executiva remercià la cooperació que havia rebut y se va considerar disolta desde aquell moment, donchs havia acabat la missió que se li encomanà y que ab tant interès y acert ha dut á terme.

Ara, veusaquí la Memoria á que 'ns hem referit:

Ab motiu de la crema de pallers y boscos del any 1903.

Justament alarmada la nostra Comarca del Vallés per las cremas de boscos, pallers y garberas que á diari s' efectuayan, tenint als somatents y demés vehins en gran vigilancia y complerta excitació, el senyor President de la Cámara Agrícola del Vallés, posat d' acort ab el senyor Alcalde de Granollers, va convocar una reunió d' Alcaldes de la Comarca, al objecte de veure de posar remey á tal calamitat.

El dia 20 d' Agost de 1903, previament invitats per el Sr. President de la Cámara, se reuniren en el casal de la mateixa la major part dels Alcaldes que havian sigut convidats, adherintse als acorts que 's prenguessin els que per ocupacions perentorias no podían assistir á la reunió, que va ser molt animada, regnanthi ferm esperit de fer tot lo possible pera acabar ab un escándol tan gran de incendis, com cada dia hi havia.

Els acorts que 's varen pendre foren els següents:

1er. Constituir, per subscripció entre 'ls Ajuntaments de la Comarca, un premi en metálich pera 'l descubridor del autor dels incendis.

2^{on}. Nomenar una Comissió Executiva dels acorts de la reunió, formada per els senyors Alcaldes de Granollers, Moncada y Montmeló y el President de la Cámara.

3er. Encarregar per de moment á dita Comissió que fes totas las gestions oportunas prop del Sr. Gobernador Civil al objecte de que privés la circulació de pobres forasters (per creurers que entre ells tal vegada hi hauria l' autor dels incendis) y al mateix temps pera que procurés aumentar la vigilancia pública en la nostra Comarca.

La Comissió indicada anà tot seguit á visitar al Sr. Gobernador, el qui la va rebre ab l' amabilitat que 'l caracteriza, dictant immediatament ordres pera l' augment de la vigilancia.

Encarregat el Sr. President de la Cámara de donar compliment á las demés gestions que s' havian de fer, va passar als Alcaldes una Circular posant en son coneixement els treballs efectuats y encarregántlosi que recabessin de las Corporacions municipals, per ells presididas, una cantitat prudencial al objecte de formar el premi que debía adjudicarse á qui descubris al autor dels incendis.

Ab fetxa 11 de Febrer de 1904, se rebé una comunicació de D. Joan Durán y Guitart, individu del Somatent de Viladrau, explicant detalladament lo ocorregut en el mes d' Agost anterior, ab ocasió d' haverse calat foch en una pallissa d' una casa de pagés coneguda per «Càn Bosch», del indicat terme de Viladrau.

Declarat l' incendi, de resultas del que va morir un pastor que dormia en la referida pallissa, refereix D. Joan Durán en la expressada comunicació, que acudi al lloch de la crema, manant detenir á un home que s' havia vist aquell moment per allí y que se 'n anaba escabullintse de la gent. Interrogat degudament el detingut per el Sr. Durán, després de varias negativas, acabá per confessarse autor del in-

cendi, aixís com de gayre bé tots els ocorreguts en aquella comarca y en la del Vallés. Manifestá que ho feya pera venjarse dels que no li feyan la caritat que ell desitjava. El detingut quedá á la disposició del córresponent Jutjat de Santa Coloma de Farnés.

No cal dir ab quant gust y curiositat s' enterá la Comissió Executiva de la exposició del Sr. Durán, tant més, per haberse acabat las cremas de pallers y boscos tan bon punt va ser detingut el que digué anomenarse Joan Cardona Roscada, de 37 anys, captayre d' ofici y natural de Massanas.

Quedaba algún dubte á la Comissió Executiva, y desitjant procedir ab tot aplom, no va resoldre fer l' adjudicació del premi fins y á tant que s' hagués demostrat del tot que era del cas adjudicarlo: el Sr. President de la Cámara quedá encarregat de fer las diligencias necessarias.

Al cap d' algún temps, reunida novament la Comissió, va manifestar el President de la Cámara que de las investigacions fetas sobre 'l terreno y de las declaraciones dels que havian ajudat al Sr. Durán á la detenció del criminal, y además d' una porció de certificats de las autoritats de Viladrau, quedava plenament demostrat que á no ser per la intervenció de dit Sr. Durán no s' haguera pas fet la detenció del Cardona, com ho confirma el que, segóns també está provat, l' habian deixat marxar, abans de mediarhi el Sr. Durán.

En sa virtut, la Comissió Executiva va acordar per unanimitat adjudicar el premi á D. Joan Durán y Guitart com á descubridor del autor dels incendis ocorreguts en nostra Comarca.

Solicitat dels Alcaldes que fessin efectivas las cantitats ab que volguessin contribuir els Ajuntaments, y acordat per la Junta de la Cámara que prengué part en la suscripció per una cantitat igual á la del Ajuntament que s' hi suscribis per major cantitat, la Comissió Executiva ha recautat lo següent:

Dé la Cámara Agrícola del Vallés.	150	Ptas.
Del Ajuntament de Granollers.	150	»
» » » Moncada.	50	»
» » » Santa Eularia de Ronsana.	25	»
» » » Palou.	10	»
» » » Montornés.	25	»
» » » La Garriga.	50	»
» » » La Ametlla.	25	»
» » » S. Fost de Capcentellas.	20	»
» » » Martorellas.	25	»
» » » Ayguafreda.	10	»
» » » Caldas de Montbuy.	50	»
» » » Palausolitar.	10	»
» » » La Roca.	25	»
» » » Bigas y Riells.	20	»
» » » Castellersol.	50	»
» » » Cardedeu.	10	»

Del Ajuntament de Llíssá de Vall.	15 Ptas.
» » » Mollet.	20 »
» » » Llerona.	30 »
» » » S. Antoni de Vilamajor.	20 »
<hr/>	
TOTAL.	790 Ptas.

Fent entrega de la quantitat resultant de la subscripció a D. Joan Durán y Guiltart, aquesta Comissió creu haber complert ab el seu deber, portant a la práctica, y en la forma que calia, l' honrés encárrech que se li feu en la reunió d' Alcaldes de la Comarca, arrodonint aixís d' una manera cabal y complerta l' éxit d' una empresa que, secundada ab la més bona fe per tothom, podrá recordarse sempre com un timbre de gloria per la nostra benvolguda Comarca del Vallés.

Granollers, 4 de Maig de 1905.

L' Alcalde de Granollers, Miquel Blanxart.

L' Alcalde de Moncada, Estanislao Abadal.

El President de la Càmara, Salvador Dachs.

El que suscriu Joan Durán y Guitart ha rebut la quantitat a que puja y que detalla la present Memoria, com a premi de la captura realitzada en el mes d' Agost del any 1903 del criminal incendiari Joan Cardona y Ruscada. — JOAN DURÁN.

Granollers, 4 de Maig de 1905.

Secció bibliogràfica

El Pan y el trigo en el problema de las subsistencias, per D. B. Calderón. Coruña. Tip. El Noroeste, 1904.

Aquest llibre porta per lema «El pan barato y los toros caros.» El lema dona aproximada idea de lo que es el llibre, tant en sa forma com en son fondo: una diatriba valenta contra els acaparadors y usurers de las Castillas y d' Andalusia, els grans propietaris y culliters de blat d' aquelles regións. Son aquets tan falsos proteccionistas, diu l' autor, com aquells que ab la escusa de fomentar la cria del bestia defensen las embrutidoras corridas de toros.

Aquets temas els desenrotlla l' autor ab atreviments de llenguatje no pas comuns en obras d' aquesta mena y ab munió de datos y estadísticas d' Espanya y del Extranjer, que donan gran interés a la obra que 'ns ocupa, obra que en alguns punts s' ha de llegir ab certa precaució pera evitar errors y desviaments económichs, pero que de totes maneres recomaném als aficionats a estudis sobre el cultiu y la producció agrícola.—M.

***

Resumen de algunos ensayos verificados en el Campo Experimental durante los años 1885 y 1886. Quarta edició.

(Publicacions de la Granja de Saragossa)

Acció dels superfosfats y del fem en el cultiu d' ordi.—Inspirat en un sentit prácticich com els dos llibrets ja coneguts, es el present, y en sa primera part reco-

mana l' us del fem combinat ab els superfosfats, per aprofitar del fem además dels elements nutritius que conté, que també podrian donarse á las plantas ab otras formas, la circumstancia de donar suavitat á la terra, y ab el superfosfat suministrar l' acit fosfórich, generalment escás en la major part de las terras y que tan necessari es pera obtenir rendiments crescuts.

Després d' explicar las condicions de la terra que va servir per l' experiència, las circumstancias atmosféricas no gayre favorables, segueix el llibret que 'ns ocupa ab un quadro que resumeix els resultats de las cinch parcelas destinadas á comprovar la eficacia dels superfosfats.

Parcelas	Cantitat de adops	GRÀ		PALLA — KILÓG.	Diferencia ab el no adobat — HECT.	Pés del Hec- tolitre — KILÓG.
		en volumen HECT.	en pés KILÓG.			
I	20.000 kg. de fem pér hectárea.	19'00	1064	1800	5'77	56
II	40.000 » » »	22'60	1266	2550	9'37	56
III	20.000 » » »	30'10	1806	2250	16'97	60
	1.000 » supertostat. »					
IV	10.000 » de fem per »	25'42	1450	1470	12'19	57
	500 » superfosfat »					
V	sense adop de cap classe. . .	13'23	714	1275	»	54

No obstant d' esser la cullita escassa, per las rahons que ja explica, á consecuencia de frets forts y plujas abundants, se veu tot seguit l' influencia del superfosfat baix tots conceptes.

No cal fer ressaltar las diferencias que resultan á favor del superfosfat, tant en la cantitat com en el pés del grà, puig ben manifestas son.

Estudis relacionats ab els procediments de sembra en el cultiu de la patata.

—En un terreno arreglat en las mateixas condicions culturals, s' hi feren cinch parcelas ó quadros, sembrantlos de patatas de la mateixa varietat, y segons els usos del país, no existinhi més diferencia, entre una y altra parcela, que la distancia que separa una mota de l' altra.

Núm. de parcelas	Distancia entre ratllas metros
I	0'90
II	0'80
III	0'70
IV	0'60
V	0'40

Se adverteix en el llibret que á causa de la molta sequedat se tingueren de regar sovint, y com la terra d' aquell país es molt dura, feu que continuament fos encrostada, gran inconvenient pe'l desenrotlló de dita planta. L' adob empleat va esser 20.000 kg. de fems per hectárea (1); se sembrá á 3 de maig, empleant patatas del país y solsament partidas; del 27 al 30 del mateix mes comensaren á neixer; el 17 de Juny se regaren; el 21 comensaren á florir y el 23 s' entrecavaren y caisaren. Els días 29 de Juny y 10, 22 y 31 de Juriol, se regaren, y 's culliren el 23 de Septiembre.

(1) L' hectárea té aproximadament 3 quarteras, 3 quartans.

Núm. de parcelas	Distancia en metros	Cantitat de llevar	Producte en brut	Producte en net
		KILÓG.	KILÓG.	KILÓG.
I	0'90	1600	8020	6420
II	0'80	2450	10380	7930
III	0'70	2950	10810	7860
IV	0'60	2900	11340	8440
V	0'40	4600	17860	13280

A la simple mirada d' aquest quadro se comprén las ventajitas de las plantacions acostadas en el cultiu de la patata; pro com el valor d' aquet producte dependeix del tamany que tingui, se classifiquen en tres grupos: grossas, mitjanas y petitas.

Parcelas	Distancia en metros	Grossas	Mitjanas	Petitas	Relació per 100 del producte obtingut		
		KILÓG.	KILÓG.	KILÓG.	Grossas	Mitjanas	Petitas
I	0'90	5230	2440	350	65'21	30'43	4'36
II	0'80	7300	2620	460	70'33	25'21	4'43
III	0'70	6740	3430	640	62'35	31'73	5'92
IV	0'60	5020	4020	1400	52'20	35'45	12'35
V	0'40	9970	6270	1640	55'77	35'07	9'17

Sembla, per lo vist, que en general el tamany de las patatas disminueix al mateix temps que la distancia de las motas es més petita. No obstant se veu una excepció; la de la parcela V, que á pesar d' esser la que té las plantas més espesses, porta una notable ventajita á la IV. L' causa á que 's pot atribuir, es á esser menos colgadas que las otras. Y per comprovarho feren l' experiéncia següent:

Al costat de la parcela IV n' arreglaren una altra de circumstancies iguals, no existinthi més variació que la forma en la plantació: en l' una se sembrá ab la forma ordinaria; en l' altra se colgaren las patatas á 6 centímetres, y la superficie quedá plana després de la sembra. Els resultats foren els següents.

Procediment de sembra	Distancia entre las matas	PATATAS			Total — KILÓG.	Relació per 100 del producte obtingut		
		Grossas — KILÓG.	Mitjanas — KILÓG.	Petitas — KILÓG.		Grossas	Mitjanas	Petitas
1. ^{er} sistema ordinarí.	0'60	5.920	4.020	1.400	11.340	52'20	35'45	12'35
2. ^o colgadas 6 centímetres.	0'60	9.490	5.330	1.120	15.940	59'53	33'44	7'03

Aquesta experiéncia ensenya que influeix verament el modo de sembrar las patatas, que no volen esser massa colgadas.

Influéncia de la naturalesa de la llevar.—Per aquesta experiéncia s' arreglaren ab igual forma que las anteriors cinch parcelas: la primera se sembrá ab patatas senceras grossas; la segona ab mitjanas, també senceras; la tercera, ab

petitas, igualment enteras; la quarta ab patatas grossas partidas en dos trossos, y la quinta ab patatas mitjanas també partidas en dos trossos.

Las distancias foren de soch á soch 0'90 mts. y de mota á mota 0'30 mts. En cada parcela hi entraren 363 motas. El cultiu fou igual en totas.

El producte es el següent:

Parcelas	Calitat de la llevor	Pés de la llevor	PRODUCTE				Producte net des-cortada la llevor	PORCIÓ PER 100 DE		
			Grossas	Mit-janas	Petitas	Total		Grossas	Mit-janas	Petitas
			KG.	KG.	KG.	KG.		KG.	KG.	KG.
I	Patatas enteras grossas	6.600	8120	4630	700	13450	6840	60'37	34'42	5'21
II	Id. id. mitjanas	4.100	10 000	4450	720	15170	11070	6'92	29'33	4 75
III	Id. id. petitas	1.800	6600	4010	740	11350	9550	58'75	35'33	6 52
IV	Id. grossos partidas	4 500	8860	4410	820	14090	9590	62'88	31'30	5'82
V	Id. mitjanas id.	1.6 0	5230	2440	350	8020	6420	65 20	30'43	4'36

Prescindint dels rendiments de la 1.ª parcela, que son molt baixos, s' observa que 'l volúm de la llevor influeix en la producció. Comparant las parcelas II y III se troba á favor de las patatas mitjanas un excés de 3.820 kg. considerant el producte brut, y de 1520 pe'l producte net.

No cal fer mes comparacions, puig que ben facilment se poden fer ab el quadro á la vista.—F. R.

VIII Congrés de la Federació Agrícola Catalana-Balear

Se celebrará, com es sabut, á la ciutat de Cervera durant els dias 11 y 12 de Juny.

Se posarán á la deliberació del Congrés els següents temas:

Primer. Cultiu del admetller, com á medi d' exportació de terrenos incults y de secá.

Segón. Cultiu de la morera, y cria del cuch de seda.

Tercer. Cultiu de la vinya y sos adobs.

Quart. Cultiu de cereals y adobs apropiats.

Quint. Cria de conills y avicultura.

Sisé. Cultiu del tabach de pols especial d'aquesta regió.

Y seté. Regos y utilitació d'ayguas pera l'Agricultura.

La Comissió organitzadora, composta de tots els organismes de la ciutat, principalment de la Cambra Agrícola, convida á todas las societats agricolas de Catalunya y Balears y á tots quants s'interessin per las cosas de l'agricultura á l' assistencia á dit Congrés, demanant així mateix que enviïn lo mes aviat possible el nomenament de Delegats, quals tituls deurán ser extesos per el President y Secretari de cada corporació corresponent.

La Cámara Agrícola Oficial de la Segarra y Urgell domiciliada en la indicada ciutat de Cervera, ha fet una entusiasta alocució convidant á dit Congrés.

Per la nostra part recomanem també á tots els nostres consocis l'assistencia al Congrés, preguntlos que els que hi vulguin anar, ho posin tot seguit en coneixement de la Secretaria de la nostra Cambra, al objecte d'extendre y remetre els corresponents tituls de Delegats.

Els que tenen boscos y els que no 'n tenen

A conseqüència de las sequetats que hem passat, de la moda d' anar á fora, quan fa bon temps y de l' altra moda de la *política hidráulica* que alguns des-enfeynats de Madrid han inventat, son molts els que han agafat un excessiu enamorament pe 'ls boscos. Son els que no 'n tenen de boscos; son els que al istiu els hi agrada passejarhi, deixant que tot l' any ne paguém nosaltres lá contribució.

—Els boscos constitueixen el principal adorno de la naturalesa; hi cantan els aucells; hi fan estada 'ls conills, y si s' hi adormen, se deixan escopetejar, que sempre es una distracció higiènica y econòmica. Pagesos, no sigueu tontos, deixeu que 'ls arbres creixin pe 'ls boscos á son pler; no 'ls netejeu, que no som pas á la Rambla ni al Park de Barcelona, y altrament si aixís no ho feu, en el pecat portarèu la penitència, perque no plourá á temps ni en las proporcions degudas, y quan ploqui, l' aygua farà estragos ó no se 'n aprofitarán las terras com caldría.

—Ja ho crech que es veritat tot aixó; pero si necessitem pagar una quinta ó un dot ó fer un altre desembols, y el bosch eus dona medis pera satisfer aquella necessitat, ¿ens farém passar la gana pensant ab els aucells, ab els conills y ab la pluja que vindrá quan Dèu vulga?

Aixís rahonan respectivament molts de ciutat y molts de fora. Ni uns ni altres pensan com cal.

Es veritat, dirém nosaltres, que 'l bosch es una propietat com qualsevol altra propietat y que, si imposa càrregas, just es que 's procuri treuren el modo de satisferralas; pero s' ha de tenir en compte que l' bosch es un element de riquesa á llarch plasso; tallarlo sense consciència, com fan alguns pagesos, es voler guanyar avuy un per perdren demá *quatre* atenant als concepte del rendiment del mateix bosch; *quatre més* atenant á lo que 's contribueix á la irregularitat de las plujas y als estragos que aquestas fan, y *quatre més* atenant als perjudicis que 's causan á la salut pública.

Econòmicament arrasar el bosch es un disbarat tan gran com no tallarlo may; no obstant aixó darrer es un luxu molt bonich y agradable per qui pugui tenirlo.

No tenen rahó, donchs, els senyors de Barcelona en alguns dels càrrechs que fan als pagesos ab motiu dels boscos; pero tampoch ne tenen els pagesos quan contra els seus propis interessos y la utilitat general, no agafan més afició á plantar y conservar l' arbrat.

L' Estat... sempre 'm fa pòr la intervenció del Estat; pero gayre bè estich per creure que l' Estat hi deuria pendre cartas en aixó dels boscos y dels arbres; tal com fan alguns Governos del extranjer, tal com havia fet el Govern de Catalunya quan aquí 'n teníam de Govern. Reglamentar poch ó molt la talla de boscos, fomentar la plantació d' arbres.

Pero á Espanya l' Estat comensa per donar l' exemple al revés; grans extensions de terreno de que l' Estat gayre bè fora just que se 'n incautés perque están ermas... son del mateix Estat.

¿Cóm ho arreglarém, donchs? Convencentnos cada hu de nosaltres de que per cada arbre que tallém no haventi necessitat, ens causém un perjudici irreparable, y de que per cada arbre que plantém y fem creixe, contribuim á la nostra riquesa y de la nostra familia, al benestar de tots, al embelliment de las nostras terras. ¡Tallém molt y plantém més!—*M. de la Vall.*

CRONICA

El dia 18 d' aquest mes, la Junta de la nostra Cámara va anar á oferir els seus respectes al Jutje de primera instancia y al Rector d' aquesta vila y Degá del Vallés, que fa poch han prés possessió dels seus respectius cárrechs

Tant el senyor Rey, com el Rvnt. Dr. Biada, varen rebre atentament als visitants, agrahtelshi l' atenció de que eran objecte y oferintelshi també la seva consideració.

El Jutje de primera Instancia y Instrucció del Partit Judicial de Granollers, D Felip Rey, que fa poch temps ha prés possessió del seu cárrech, havent sigut nomenat pendonista pera l' acte del Combregar General de malalts y presos de dita vila, verificat el dia 14 d' aquest mes, va tenir la galanteria de convidar especialment á la nostra corporació.

En sa virtut, va assistir al religiós acte una representació de la nostra Cámara, composta del President y altres individuos de la Junta de fora y de dintre la vila.

El Rvt. senyor Econom, al retornar á la iglesia la lluhida y nombrosa comitiva, va tenir també un recort d' agrahtiment per la nostra Cámara.

Inutil creyem manifestar que quan se tracta d' autoritats que cumpleixen dignament ab el seu cárrech, la Cámara Agrícola del Vallés tè á gran honra el poguer correspondre á atencions com la que va tenir ab nosaltres el Jutje de Granollers.

En el *Resumen de Agricultura* d' aquest mes de Maig s' hi ha comersat á publicar la informació recullida per aquella revista de personas competents en la qüestió de la vinya americana.

Han pres part en aquesta informació homes de ciencia y viticultors de Fransa, Italia y Espanya.

Conté entre altres treballs interessants, alguns sobre 'l vi, y porta además las basas del concurs obert per la Diputació de Navarra (de que se 'n feya esment en el nostre número anterior) pera provehirse d' adobs químichs y repartirlos als agricultors segons tractes convinguts.

La nostra Cámara ha felicitat al soci de la mateixa D. Dionís Puig per la publicació de la obra de que parlém en lloch preferent.

Sembla que de resultas de la publicació d' aquesta obra y gracias á las bellas

iniciatives del President del Institut Agricol Catalá, el Govern se proposa donar medis pera fer ensajos per la pluja artificial.

Desitjariam que els propòsits del Govern passin de la categoria de propòsits.

En el número vinent publicarem una memoria que la nostra Càmera ha enviat al Ajuntamnt de Granollers interessantlo en la construcció d'un pont á la riera, per la carretera de Caldas.

Es un document important sobre el que mes d' un cop s'hi haurá d'insistir.

El dijous día 25. la Càmera va ser honrada ab la visita del senyor D. Felip Rey, Jutje de 1.ª instancia de Granollers, el qui acompanyat de l'actuari senyor Puig, soci de la Càmera, va venir á toruar la visita que una comisió de la Junta li havia fet.

El senyor Rey se va enterar ab molt interés y complacencia de las cosas de la nostra corporació, havent quedat nosaltres molt complaguts de la deferencia de que varem ser objecte.

El día mateix que va ser entregat el premi al descubridor del autor dels fochs, se va tenir una sentada ab tots els representants de Ajuntaments que hi havia presents, respecte á la formació de Registres fiscals que mana fer el Govern.

Resultat d'aixó, el dijous següent hi va haver una reunió d'Alcaldes á la Casa de la vila de Granollers, ab assistencia del President de la Càmera, haventse pres alguns acorts pera cumplir ab aquell precepte de la ley de la manera que resulti menos gravosa.

VARIETATS

Para hacer desaparecer el gusto de huevos podridos de algunos vinos

El gusto de huevos podridos, que á veces ofrecen algunos vinos, es debido á que contienen pequeñas cantidades de hidrógeno sulfurado ó de ácido sulfhídrico. Para hacer desaparecer tan repugnante gusto, precisa ante todo separar el vino de sus heces, trasegarlo si es limpio ó bien filtrarlo si no es transparente, y envasarlo luego en recipientes en los que se haya hecho quemar una mecha azufrada. Colocado el vino en el nuevo recipiente, se le da una clarificación con cola ó gelatina, se le trasiega dos ó tres veces si se hace preciso, procurando, al dar los trasiegos, que el vino se airee.

Si el vino se ha de destilar, debe también corregirse, pues el gusto del hidrógeno sulfurado se transmite al alcohol.

El ácido sulfhídrico y el hidrógeno sulfurado que se halla en los vinos, puede provenir: de azufre que contengan las uvas; del azufrado de los mostos; de clarificación con huevos pasados; de trozos de mecha quemada, etc., etc.

(Del Resumen de Agricultura)

Vda. y Fills de B. Gazeneuve

BARCELONA: Llealtat, 6

Fabricants y preparadors d' adobs organichs.—Serradura de banya y potarró fina y granada.—Desperdicis de pells y llanas.

Apropósit pera las vinyas, cánem, blat, arbres, etc.

Aparells agrícol's pera vendre

En el local de la Cámara Agrícola hi ha exposats els següents aparells venturers que 's vendrán á preus ben acomodo:

Máquina de bullir vi

Id. pera trinxar herba pels pollets

Arada, sistema Pfeiffer

Duas citras de llauna per oli

Rahó, á l' Administració de la Cámara.

COTXE-FAETÓN en molt bon estat per vendre. Rahó, en l' Administració de la Cámara.

EN VENDA

Un billar ab els seus accessoris

ES VENTURER

Dirigirse á la Administració d'aquesta Revista

CHAMPAGNE

CHÂTEAU

MIMÓ

DEMANIS PER TOT ARREU

J. ESPINAS S. EN C.

BARCELONA.—SANS

GUANOS QUÍMICHS-ORGÁNICHS

Esponjan la terra y modifícan el seu estat físich

Premiats ab medalla d' or en diferents Exposicions

Primeras materias

Serradura fina y granada de banya, pel y pota, etc., etc.

RIQUESA GARANTIDA